

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

14. Exemplum cæci per nasum videntis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

S. Augustin. set habita, ut pro ea Menti Deæ supplicaretur. Sed quo padio lib. 4. de ciu. cæcus, in venatione videntibus potuit ferarum saltus & laterbras monstrare? Erunt, qui dæmonis arti id ascribant. Verum temeritas est, quod non capis animo, illico ascribere magia. Potuit odore, quod non potuit colore deprehendere cæcus. Cum enim, ut in tot exemplis iam vidimus, natura in uno sensu compenset, quod in altero adimit, cur cæco isti, quod abstulit in visu, non potuisse reddere in odoratu? Quod si fecit, iam cessat quæstio. Quemadmodum enim neque canes visu ferarum latibula, sed odoratu duntaxat indagant, ita existimandum est, idem in cæco contigisse, in quo maior virtus esse potuit, quam in bestijs sit odoracanum vis.

XIV.

Hieron. Bar. dus Genuen. in Medico Politico Cæ Appendix 1. Adhuc mirabilius aliquid legi; de quo Apollo calispex sandalariusque, aut medicus, meritò senatum conuocet; & legi in recentissimo authore, cuius verba hæc sunt. Non reticebo historiam, qua humanum captum videtur superare, & qua à Clar. Baldo amico præcipuo idoneis allatis testibus Platero & Ioanne tholico c. & Rungio l. prax. Diff. de vis. sive in verbis Henrici Smeti oculatus testis, lib. 5. Miscel. Medic. Ep. 13. hoc pacto descripta omnino extat. Cacum inquit, quendam utroq; oculo orbum naſo pro oculis vententem vidi, cuius beneficio obiecta omnia discernebat. Is dextro oculo ante annos multos, cum puer esset, priuatus fuerat, tandem inuenis factus (rusticus erat) ex cera in palum dumsi lignum fastigiatum delapsus, vultum impedit, ut naſum, una cum oculo sinistro, gena, palpebra utraq; & supercilio disrumperet, adecadde, ut Chirurgus oculi globum anulsum prorsus crederet, cumq; pale inhabesse. Cicatrice tandem inducere, post annum ab accepta plaga, dñ in gyramine apricatur, forie lucens, ac flosculorum candorem humi animaduertere occipit per naſi cauitatem: & iam per quinque, aut sex annos continuos visionem eo modo exercuit, ut quidquid offerratur, naſo oculato distinguat exactè, sed despectando: suspectando enim lucem ferre nequit. Hac Smetius. Autores Citati, dum casam & modum querunt tam portentosa visionis, ita philosophati sunt, quod, sicuti palpebra superior abrupto musculo atollit amplius non poterat, sed conglutinata quoque cum adnata oculi coanuerat: ita etiam, anulso musculo, qui ochlano versus oculum externum retrahere

bore solebat, pupilla in angulum nasi internum se prorsus abdiderat; & quia ocella nisi non fracta modo, sed & luxata quodammodo concinne restitui non potuerunt, accidit, ut natus pressior latiorque, sinistra praesertim parte; enascerit: adeoque eiusdem naris meatum potentiorum curatio reliquerit: per quem distorta latitansque pupilla videnti munus obibat, & res quaslibet naso obuias internoscet, quasi per dioptriam seu fistulam. Porrò hic constat globi ocularis, ipsorumque visus instrumentorum saluam atque integrum extitisse compagem, et si fecerit crediderat Chirurgus & adstantibus persuaserat. Sed superat omnia portenta, quod olim Heidelberga contigisse, à Matt. Vuaggero narratum sibi scribit Keplerus; nempe, quandam oculo altero amissio, altero manus palma tecto, si splendens quidpiam infra nares sisiteret, splendorem agnoscere, atque etiam internoscere quodammodo potuisse. Sed audiamus Keplerum, qui sibi ita persuaderi passus est, dum ait: Spiritum animalem ibi tum lucis & coloris sufficerem receptorem, uti alias oculo integro retinam tunicam: lucem vero & colorem per hiatum aliquem ē nasis sursum in vacuam oculi cameram, & caput, adque nervis visorij extremitates spirituum secundem, porrectos esse, vel certè olfactus instrumenta tantum potuisse, in quo fortassis etiam iisdem spiritus diffunderentur. Hæc ex Hieronymo Bardo Genuensi, quæ Philosophis materiam propinuant disputandi, qui vel crucem ijs figent, vel apologema pro ijs content. Cur enim obiecti species non possint per nares, praesertim adeo laxas & amplas ad oculum immitti? Rectis debent illæ lineis ire? Esto. eunt rectis, si pupilla oculi deorsum sit eversa. Neque necesse est, ut vel oculus, vel medius aer illuminetur, sat luminis secum vehunt species ab obiecto illustrato. Sed hæc ad scholas remitto. Mei muneris est, in hoc casu rectas videndi vias amissas, rimam tamen inuentam, per quam visus posset compensari, ostendere. Quod merito inter miracula naturæ ponitur.

Nunc à miris & mirabilibus naturæ ad diuina miracula venio, & dico, conqueri mortales non posse, si pro plumbo aurum, pro vitro gemmas commutent. Sæpe enim diuina bonditas, dum monstris aliquid, quod naturæ eorum conuenisset, admittit, eius loco substituit donum aliquod supernaturale. Do-

Z z z z z

mesticum

XV.